

คำนำ ว.วิชาการ

หนังสือคู่มือเตรียมสอบภาคความรู้ความสามารถทั่วไปเล่มนี้ เขียนจากผู้ที่สอบผ่านภาคความรู้ความสามารถทั่วไป หรือ ภาค ก. ที่สอบผ่านทั้ง 3 ระดับ คือระดับ 1 (ปวช.) ระดับ 2 (ปวส.) และระดับ 3 (ปริญญาตรี) คงจะเป็นหนังสือเล่มแรกและเล่มเดียวก็ได้ที่เขียนจากประสบการณ์จริงของผู้เคยผ่านสนามสอบ เพราะหนังสือภาคความรู้ความสามารถโดยทั่วไปมักจะเขียนจากนักวิชาการ ที่ไม่ได้มีประสบการณ์ด้านการเข้าสอบโดยตรง

ผู้เขียนเป็นนักล่าสนามสอบทั้งในส่วนของ การสอบของหน่วยงานราชการที่เปิดสอบให้ ผู้สอบต้องสอบ ภาค ก. และ ภาค ข. ในวันเดียวกัน หรือต้องสอบภาค ก. ก่อนอย่างการสอบความรู้ความสามารถทั่วไป ของสำนักงาน ก.พ. ที่จะถึงนี้ จากที่เคยได้สัมผัสและพูดคุย พบว่าคนที่สอบผ่านภาค ก. แล้วก็มีมักจะสอบผ่านตลอด ต่างจากคนที่สอบไม่ผ่าน สอบก็ทีก็ไม่ผ่าน ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

ผู้เขียนกล่าวไว้อย่างน่าสนใจว่า คนที่จะสอบผ่านนั้นอย่าจำข้อสอบ เพราะข้อสอบที่อ่านในหนังสือไม่มีทางที่จะไปปรากฏในตอนเข้าห้องสอบอย่างแน่นอน มีวิธีเดียวคือต้องทำความเข้าใจ “วิธีคิด” หรือ “วิธีการ” เท่านั้นถึงจะสอบผ่านได้ ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ได้บอกไว้หมดแล้ว

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้เล่าเรื่องไม่เหมือนหนังสือเตรียมสอบที่จำหน่ายทั่วไป ที่เปิดมาต้องทำความเข้าใจเลย แต่เล่มนี้จะให้ท่านได้ลองทำข้อสอบก่อน แล้วตรวจสอบตัวเองว่ามีความบกพร่องตรงไหน และส่วนไหนที่ต้องเพิ่ม หรือส่วนไหนที่เราเข้าใจดีอยู่แล้วก็ทบทวนให้เข้าใจยิ่งขึ้นไปอีก หลังจากนั้นค่อยเจาะลึกเนื้อหา ตามแนวคิดของผู้เขียน

ความสำเร็จไม่เคยรอคอยใคร

ขอบคุณที่ตัดสินใจซื้อหนังสือเล่มนี้ ถ้าตัดสินใจทำในสิ่งที่ไม่เหมือนคนส่วนใหญ่ เพราะจำนวนคนที่ประสบความสำเร็จมีแนวโน้มเป็นไปตามกฎของพาเรโต 80/20 และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านทุกคนประสบความสำเร็จในการสอบภาคความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก.) ในปีนี้

คณะอาจารย์ ว. วิชาการ

มกราคม 2560

www.thaisc.com www.witchar.com

สารบัญ

	หน้า
คำนำ ว.วิชาการ	
ทำไมต้องสอบภาค ก.	4
ความหมายของการสอบภาค ก.	6
ความรู้ในการสอบภาค ก. นำไปใช้ในงานราชการได้อย่างไร	7
แบบทดสอบก่อนอ่าน	10
หัวใจของการทำข้อสอบ	28
1. อนุกรม	41
2. คณิตศาสตร์ทั่วไป	63
3. โอเปอเรต (Operate)	84
4. ตาราง	90
5. มิติสัมพันธ์	107
6. อุปมาอุปไมย	116
7. เงื่อนไขสัญลักษณ์	146
8. เงื่อนไขทางภาษา	160
9. สดมภ์	169
10. ตรรกศาสตร์ (สอดคล้อง ไม่สอดคล้อง)	176
11. การเติมคำในช่องว่าง	191
12. การเรียงข้อความ	214
13. การเขียนประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย	231
14. บทความสั้น (การตีความ, สรุปสาระสำคัญ, ความเห็นผู้เขียน, การตั้งชื่อเรื่อง ฯลฯ)	254
15. บทความยาว	269
16. ภาษาอังกฤษ	286

ทำไมต้องสอบภาค ก.

การสอบวิชาความรู้ความสามารถทั่วไป (Aptitude Test) หรือที่เรียกกันติดปากว่าการสอบ ภาค ก. เป็นการวัดความสามารถทางสมองของผู้สอบ ซึ่งการวัดความรู้ความสามารถทั่วไปนี้มีทฤษฎีในการวัดผลมากมายไม่ว่าจะเป็น ทฤษฎีของกิลฟอร์ด ทฤษฎีของการ์ดเนอร์ แต่ทฤษฎีที่นักวัดผลทั่วโลกหรือในประเทศไทยยอมรับคือทฤษฎีของเทอร์สตัน ที่แบ่งความสามารถทางสมองของมนุษย์ออกเป็น 7 องค์ประกอบ หรือที่เรียกกันว่า ทฤษฎีองค์ประกอบเป็นกลุ่มของเชาวน์ปัญญา หรือ Group Factor Theory of Intelligence ดังนี้

1. ความสามารถด้านตัวเลข Number factor
2. ความสามารถด้านเหตุผล Reasoning factor
3. ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ Space Factor
4. ความสามารถด้านภาษา Verbal Factor
5. ความสามารถด้านการสังเกตรับรู้ Perception Factor
6. ความสามารถด้านความคล่องแคล่วในการใช้คำ Word Fluency Factor
7. ความสามารถด้านความจำ Memory Factor

แต่เนื่องจากการสอบภาคความรู้ความสามารถทั่วไปของ ก.พ. นั้นมีผู้เข้าสอบจำนวนมาก และยากที่จะวัดความสามารถของผู้เข้าสอบทุกคนให้ครบทั้ง 7 ด้าน จึงได้นำเฉพาะด้านที่มีความสำคัญ¹เพียง 4 ด้านที่สามารถใช้วัดผลโดยวิธีการสอบข้อเขียนมาเพื่อความเหมาะสมและสามารถวัดผลผู้สอบได้ทุกคน

ถ้าเรานำหลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขันของ ก.พ. ตามประกาศรับสมัครสอบ มาแบ่งตามความสามารถทางสมองของมนุษย์ทฤษฎีของเทอร์สตันออกเป็น 4 ด้าน เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจเนื้อหา สามารถแบ่งได้ดังต่อไปนี้

1. การประยุกต์ใช้ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของจำนวนหรือปริมาณ และการแก้ปัญหาเชิงปริมาณ และข้อมูลต่างๆ จัดอยู่ในกลุ่ม **ความสามารถด้านตัวเลข Number factor**

2. การคิดหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำ ข้อความ และการหาข้อยุติหรือข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผลจากข้อความ สัญลักษณ์ สถานการณ์ หรือแบบจำลอง จัดอยู่ในกลุ่ม **ความสามารถด้านเหตุผล Reasoning factor**

¹ ด้านที่ไม่ได้ใช้ในการวัดผล คือ ความสามารถด้านการสังเกตรับรู้ Perception Factor ความสามารถด้านความคล่องแคล่วในการใช้คำ Word Fluency Factor และความสามารถด้านความจำ Memory Factor เพราะยากที่จะวัดความสามารถของผู้เข้าสอบได้ครบทุกคน เช่น ด้านความสามารถด้านความจำ Memory Factor ต้องแจกข้อสอบให้ผู้สอบอ่านบทความ แล้วดำเนินการเก็บข้อสอบ แล้วทดสอบว่าผมเข้าสอบจำอะไรได้บ้างในบทความที่ให้อ่าน

3. การคิดหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงของรูปภาพ จัดอยู่ในกลุ่ม **ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ Space Factor**

4. การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ การเรียงข้อความ การเขียนประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา และการอ่านและการทำความเข้าใจบทความ หรือข้อความ การสรุปความ การตีความ จัดอยู่ในกลุ่ม **ความสามารถด้านภาษา Verbal Factor**

ในหนังสือเล่มนี้เรานำความสามารถทั้งหมด 4 ด้าน ข้างต้นมาใช้ในการศึกษาและฝึกทำข้อสอบเพื่อที่ผู้อ่านจะได้ทำความเข้าใจได้โดยง่าย และไม่เขวออกนอกเส้นทางเพื่อโอกาสในการสอบผ่านมากที่สุด และจากความสามารถทั้ง 4 ด้านทำให้เราพอเข้าใจได้ว่า การสอบภาคความรู้ความสามารถทั่วไปของ ก.พ. นั้นก็เพื่อวัดความสามารถทางสมองของผู้ที่เตรียมตัวจะเป็นข้าราชการนั่นเอง

ความหมายของการสอบ ภาค ก.

ผู้เขียนเชื่อว่าเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้สอบไม่สนใจอ่านหนังสือ ก็คือเกิดความสงสัยว่าสอบแล้วนำไปใช้อย่างไร หรือสอบได้อะไรจากการสอบภาค ก. เพราะความสงสัยนี้เองเลยทำให้ผู้สอบไม่มีเป้าหมาย หรือหมดกำลังใจในการอ่านหนังสือ

การสอบเข้ารับราชการโดยวิธีการสอบแข่งขันนั้นผู้สอบต้องสอบทั้งหมด 3 ภาค คือภาคความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก.) ภาคความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง (ภาค ข.) และภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (ภาค ค.) และโดยปกติการสอบภาคความรู้ความสามารถทั่วไป ก.พ. จะเป็นผู้ดำเนินการสอบ เหมือนที่ผู้อ่านกำลังอ่านเพื่อเตรียมตัวในตอนนี้นั่นเอง ส่วนการสอบภาค ข. และภาค ค. หน่วยงานราชการที่ต้องการบุคลากรมาทำงานในตำแหน่งต่างๆ จะเปิดสอบเอง เช่น กรมการปกครองต้องการเจ้าพนักงานปกครอง (ปลัดอำเภอ) ก็จะดำเนินการสอบภาค ข. และภาค ค. เอง หรือกรมการพัฒนาชุมชน ต้องการบุคลากรมาทำงานในตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ก็จะดำเนินการสอบทั้งภาค ข. และภาค ค.

ส่วนการนำหนังสือรับรองผลการสอบผ่านภาค ก. ไปใช้นั้น หลังจากที่เรารับหนังสือรับรองผลการสอบภาค ก. แล้วนั้น ให้เรารอฟังข่าวประกาศรับสมัครสอบภาคความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง (ภาค ข.) โดยในประกาศรับสมัครสอบบุคคลเพื่อเข้ารับราชการนั้นก็จะมีคุณสมบัติอยู่ข้อหนึ่งคือ ผู้ที่สมัครสอบได้นั้นต้องเป็นผู้ที่สอบผ่านภาคความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก.) ของ ก.พ. และต้องเป็นผู้ที่ได้รับวุฒิตรงตามคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งด้วย เช่น ถ้าจะสมัครสอบตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง (ปลัดอำเภอ) นอกจากจะมีหนังสือรับรองผลสอบภาค ก. แล้วต้องมีวุฒิทาง รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือกฎหมาย (นิติศาสตร์) หรือถ้าเราจะสมัครสอบในตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน ก็ต้องมีหนังสือรับรองผลสอบภาค ก. และต้องมีวุฒิปริญญาตรี สาขาใดก็ได้เพราะรับผู้จบทุกสาขา

ตัวอย่างเช่น นาย ก. จบปริญญาตรีสาขาการเงินการบัญชี และมีหนังสือรับรองผลการสอบ ภาค ก. ถ้าจะสมัครสอบตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง (ปลัดอำเภอ) และนักพัฒนาชุมชน ก็สามารถสมัครได้เพียงตำแหน่งเดียวเท่านั้นคือตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน แต่ถ้านาย ก. จบปริญญาตรีสาขารัฐศาสตร์ และมีหนังสือรับรองผลการสอบ ภาค ก. ถ้าจะสมัครสอบตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง (ปลัดอำเภอ) และนักพัฒนาชุมชน ก็สามารถสมัครได้ทั้ง 2 ตำแหน่งนั่นเอง

ความรู้ในการสอบภาค ก. นำไปใช้ในงานราชการได้อย่างไร

ท่านที่กำลังอ่านหนังสือสอบภาคความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก.) หรือสอบผ่านจนได้หนังสือรับรองจาก ก.พ. ไปแล้ว อาจสงสัยว่าความรู้ที่ได้จากการสอบภาค ก. สามารถนำไปใช้ในการทำงานราชการอย่างไร

ทุกคำถามล้วนมีคำตอบ ถ้าไม่นำมาใช้ สำนักงาน ก.พ. จะเปิดสอบทำไมละ

ทุกอย่างที่อยู่ในภาคความรู้ความสามารถทั่วไป นำไปใช้ในงานราชการหมดเลย ขอยกตัวอย่างพอสังเขป ดังนี้

1. ความรู้ในการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ หรือการเขียนประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ก็ให้นำมาใช้กับการร่างและพิมพ์หนังสือราชการ เช่น พิมพ์หนังสือจากอำเภอ ส่งไปยังจังหวัด ก็ต้องนำความรู้เรื่องการใช้คำ หรือการเขียนประโยคมาใช้ด้วย ว่าหนังสือที่เราพิมพ์นั้นใช้คำได้รัดกุมตามหลักภาษาทางราชการหรือไม่ และกำกวม ผิดหลักภาษาไทยหรือไม่

2. ความรู้ในการสรุปความ การอ่านและการทำความเข้าใจบทความ หรือข้อความ ก็จะนำมาใช้เวลาที่หนังสือรับเข้ามาจากภายนอก เช่น ข้อสั่งการของหัวหน้าส่วนราชการ หรือหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติต่างๆ บางครั้งหนังสือมีความยาวถึง 10 หน้ากระดาษ หลังจากอ่านเสร็จแล้วเราต้องสรุปให้ได้ว่า เนื้อหาในหนังสือที่รับเข้ามาสรุปว่าอย่างไร หรือให้เราดำเนินการอย่างไร

3. ความรู้ในการหาข้อยุติหรือข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล บางครั้งในงานราชการก็จะมีปัญหาให้คิด หรือให้เราแก้ปัญหาอยู่ตลอดเวลา อย่างเวลาเข้าร่วมการประชุมก็มักจะมีข้อถกเถียงกันในงาน ก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้เหตุผล หรือหาข้อยุติ ในเรื่องนั้นๆ ให้ได้ การฝึกใช้เหตุผลจึงมีความสำคัญมากในการทำงานราชการ และเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชนด้วย

4. ความรู้ในการประยุกต์ใช้ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ หรือการแก้ปัญหาเชิงปริมาณ และข้อมูลต่างๆ นั้นมีความจำเป็นอย่างมากในงานราชการเพราะงานราชการก็เหมือนงานทั่วไป ต้องมีตัวเลขให้คำนวณ เช่น การคำนวณรายได้รายจ่ายเงินงบประมาณ การคำนวณเงินเดือน การเลื่อนขั้นเงินเดือน เป็นต้น

จากตัวอย่างที่ยกมาให้เป็นกรณีศึกษากัน ก็พอที่จะทำให้ผู้อ่านหนังสือสอบภาคความรู้ความสามารถทั่วไป เข้าใจได้ว่าการสอบเข้ารับราชการไม่ว่าจะเป็น ภาค ก. ภาค ข. หรือภาค ค. ล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้นและเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่ได้รับราชการได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถครบถ้วนอย่างแท้จริง

เราเห็นข้อสอบจริงๆ ตีแผ่จริงๆ ไม่ได้นั่งเทียนแน่นอน
และบอกได้เลยว่า ถ้าผู้อ่านคิดว่าหนังสือเล่มเล็กจ้ง จะสอบได้หรือ!
แล้วถ้าเราบอกว่าหนังสือเล่มใหญ่ๆ หนาๆ ไม่ใกล้เคียงข้อสอบจริงแม้แต่ชนิด
อ่านอีกสิบปีก็สอบไม่ได้ ผู้อ่านจะเชื่อไหม?

ขอบคุณที่ไวใจเรา ว.วิชาการ

สิ่งที่ท่านจะได้ทดสอบต่อไปนี้

**ไม่ว่าจะเป็นแนวข้อสอบ การจัดหน้า การวางเนื้อหา
คล้ายข้อสอบ ก.พ. ครั้งที่ผ่านมามากที่สุด (เพราะเราแอบไปดูข้อสอบมา)**

เพื่อทดสอบตัวเองว่ามีความเข้าใจขอบเขตข้อสอบแค่ไหน?

เราจะรู้ตัวเองว่า จุดอ่อนจุดแข็งตัวเองอยู่ตรงไหน

แบบทดสอบวิชาความรู้ความสามารถทั่วไป และวิชาภาษาไทย (ห้ามใช้เครื่องคำนวณ)

จำนวน 60 ข้อ 13 หน้า เวลา 2 ชั่วโมง

แบบทดสอบประกอบด้วยข้อสอบ 2 ประเภท

1. วิชาความรู้ความสามารถทั่วไป 40 ข้อ (ข้อ 1-40)
2. วิชาภาษาไทย 20 ข้อ (ข้อ 41-60)

คำสั่ง ในแต่ละข้อจะประกอบด้วยอนุกรมที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน จงเลือกคำตอบจากตัวเลือก 1-4 เพื่อให้ได้อนุกรมที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันอย่างสมเหตุสมผลมากที่สุด

ข้อ 1. $\frac{3}{7}$ 1 $\frac{11}{7}$ $\frac{15}{7}$...

1. $\frac{18}{7}$ 2. $\frac{19}{7}$

3. $\frac{20}{7}$ 4. $\frac{21}{7}$

ข้อ 2. 5 7 12 20 31 ...

1. 39 2. 45

3. 51 4. 56

ข้อ 3. 10 9 11 12 13 15 14 17 19 ...

1. 21 2. 19

3. 16 4. 14

ข้อ 4. 0 8 11 19 38 68 ...

1. 98 2. 125

3. 139 4. 151

ข้อ 5. 9 16 25 36 ...

1. 49 2. 56

3. 59 4. 64

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

ข้อ 6. $1 * 3 = 11$

$5 * 9 = 91$

$(-1) * 7 = ?$

1. 47 2. 52

3. 77 4. 82

ข้อ 7. ตาอายุ 79 ปี ยายมีอายุมากกว่าหลาน 2 คนรวมกัน 40 ปี หลาน 2 คนอายุห่างกัน 2 ปี และอายุของหลาน 2 คน คุณกันจะเท่ากับผลรวมอายุของตากับยาย ถ้ามว่ายายอายุเท่าใด

1. 58 ปี 2. 60 ปี

3. 64 ปี 4. 76 ปี

ข้อ 8. มีเงินอยู่ 1,000 บาท แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกได้ผลประโยชน์ 4% ส่วนที่สองได้ผลประโยชน์ 5% และได้ผลประโยชน์รวมกันเป็น 44 บาท ถ้ามว่าส่วนแรกที่แบ่งออกเป็นเงินกี่บาท

1. 300 บาท 2. 400 บาท

3. 500 บาท 4. 600 บาท

ข้อ 9. แม่ซื้อมะนาวลูกเล็กจำนวน 6 ลูก ลูกใหญ่จำนวน 5 ลูก ใช้เงิน 59 บาท ลูกซื้อมะนาวในราคาเดียวกันกับแม่โดยซื้อมะนาวลูกเล็กจำนวน 10 ลูก ลูกใหญ่จำนวน 4 ลูก ใช้เงิน 68 บาท ถ้ามว่ามะนาวลูกเล็กและลูกใหญ่ราคาเท่าใด

1. ลูกเล็ก 4 บาท ลูกใหญ่ 5 บาท 2. ลูกเล็ก 4 บาท ลูกใหญ่ 7 บาท

3. ลูกเล็ก 3 บาท ลูกใหญ่ 5 บาท 4. ลูกเล็ก 6 บาท ลูกใหญ่ 5 บาท

ข้อ 10. ถ้า 100 วาเท่ากับ 200 เมตร แล้ว 11,200 ตารางเมตรเท่ากับกี่ตารางวา

1. 22,400 ตารางวา 2. 5,600 ตารางวา

3. 3,733 ตารางวา 4. 2,800 ตารางวา

แรงงานจากการสำรวจในจังหวัดแห่งหนึ่ง : จำนวน คน

ประเภทแรงงาน	2551	2552	2553	2554	2555	รวม
แรงงานภาคเกษตร	17,348	18,010	19,112	20,222	22,050	96,742
แรงงานภาคอุตสาหกรรม	6,873	5,197	8,912	5,761	9,200	35,943
แรงงานภาคการบริการ	10,102	9,763	11,811	9,348	10,038	51,062
แรงงานภาคการท่องเที่ยว	9,831	10,496	11,587	12,214	13,305	57,433
แรงงานภาคครัวเรือน	15,134	14,305	13,678	12,123	11,496	66,736
แรงงานภาคการต่างประเทศ	8,035	9,214	10,769	11,032	12,587	51,637
อื่นๆ	15,896	16,123	17,850	18,941	19,539	88,349
รวม	83,219	83,108	93,719	89,641	98,215	

ข้อ 11. แรงงานภาคอุตสาหกรรมในปี 2553 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ประมาณร้อยละเท่าใด

1. ร้อยละ 40
2. ร้อยละ 62
3. ร้อยละ 80
4. ร้อยละ 82

ข้อ 12. แรงงานภาคการท่องเที่ยวทั้งหมดน้อยกว่าแรงงานภาคเกษตรทั้งหมดคิดเป็นประมาณร้อยละเท่าใด

1. 29%
2. 41%
3. 49%
4. 61%

ข้อ 13. แรงงานทุกประเภทในปี 2555 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 คิดเป็นประมาณร้อยละเท่าใด

1. ร้อยละ 19
2. ร้อยละ 28
3. ร้อยละ 34
4. ร้อยละ 46

ข้อ 14. แรงงานประเภทอื่นๆ ในปี 2552 และแรงงานภาคครัวเรือนในปี 2554 ข้อใดคืออัตราส่วนที่ใกล้เคียงมากที่สุด

1. อัตรา 1 : 3
2. อัตรา 5 : 2
3. อัตรา 3 : 4
4. อัตรา 4 : 3

ข้อ 15. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อถูกต้อง

1. แรงงานภาคการบริการ ในปี 2553 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 คิดเป็นร้อยละ 11
2. แรงงานภาคการต่างประเทศของทุกปีมีจำนวนน้อยที่สุดจากทุกประเภทของแรงงาน
3. จำนวนรวมทุกประเภทของแรงงานแต่ละปี จากปี 2551 - 2555 จะสลับกันเพิ่มขึ้น

และลดลงจากปีที่ผ่านมา

4. แรงงานที่มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วมี 3 ประเภท

สดมภ์: ตอบคำถามข้อ 16 - 20 จงเปรียบเทียบสดมภ์ ก. กับสดมภ์ ข. โดยมีหลักเกณฑ์ให้ดังนี้
หลักการตอบ

ตอบ 1. หากค่าในสดมภ์ ก. มากกว่าค่าในสดมภ์ ข.

ตอบ 2. หากค่าในสดมภ์ ก. น้อยกว่าค่าในสดมภ์ ข.

ตอบ 3. หากค่าในสดมภ์ ก. เท่ากับค่าในสดมภ์ ข.

ตอบ 4. หากไม่สามารถสรุปได้ว่าค่าในสดมภ์ ก. หรือสดมภ์ ข. มีค่ามากกว่ากัน หรือไม่พอเพียง **คำสั่ง** จงเลือกสดมภ์ ก. และ ข. มาพิจารณาโดยนำสดมภ์ ค. มาเป็นข้อมูลเสริม แล้วตอบคำถามข้อที่ 16 - 20

ข้อ	สดมภ์ ก.	สดมภ์ ข.	สดมภ์ ค.
16.	$\frac{x}{3} - 7 = 20$	3^4	-
17.	$8(a) + 3 = y$	$11+12.... +17 = x$	$a = 12$
18.	x = คะแนนสอบของนักเรียน 3 คน มีอัตราส่วน 5 ต่อ 4 ต่อ 7 ถ้าคนที่ได้มากที่สุด ได้ 14 คะแนน คนที่ได้น้อยสุดได้เท่าใด	$y = 2^4$	-
19.	x	y	$y = 2x + 4$
20.	x	y = ซื้อดินสอโหลละ 24 บาท ขายไปแท่งละ 3.50 บาท จะได้กำไรเท่าใด	1 โหลมี 12 แท่ง

คำสั่ง พิจารณาคำคู่แรกว่าสัมพันธ์กันอย่างไร แล้วหาคำคู่หลังที่มีความสัมพันธ์เช่นเดียวกัน

ข้อ 21. ย่าง : เผา ? : ?

1. หมุน : กลิ้ง	2. กรีด : ฉือน
3. รู่ : รั่ว	4. ฉก : กัด

ข้อ 22. พยางค์ : คำ ? : ?

1. หนังสือ : กระดาษ	2. ประโยค : อักษร
3. วลี : เสียง	4. ต้นไม้ : ป่า

ข้อ 23. ไก่ : เต๋อย ? : ?

1. งา : ช้าง	2. กระทิง : เขา
3. เสือ : หาง	4. นอ : แรด

ข้อ 24. เศร้าใจ : เสียใจ ? : ?

1. ตลก : ขำขัน	2. ร้องไห้ : หัวเราะ
3. ท้อแท้ : ตื่นเต้น	4. ทุกข์ : สุข

ข้อ 25. ร้องไห้ : น้ำตา :: หิว ?

1. อาหาร	2. น้ำลาย
3. น้าย่อย	4. กระทบะ

คำสั่ง พิจารณาเงื่อนไขที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามแต่ละข้อตามหลักเกณฑ์การตอบ โดยกำหนดให้เครื่องหมายเป็นดังนี้

❖ เครื่องหมายต่างๆ

=	หมายถึง	เท่ากับ	≠	หมายถึง	ไม่เท่ากับซึ่งอาจจะมากกว่าหรือน้อยกว่า
>	หมายถึง	มากกว่า	➤	หมายถึง	ไม่มากกว่าซึ่งอาจจะเท่ากับหรือน้อยกว่า
<	หมายถึง	น้อยกว่า	➤	หมายถึง	ไม่น้อยกว่าซึ่งอาจจะเท่ากับหรือมากกว่า
≥	หมายถึง	มากกว่า หรือเท่ากับ	≤	หมายถึง	น้อยกว่าหรือเท่ากับ

หลักในการตอบคำถาม

- ตอบ 1. ถ้าข้อสรุปทั้งสองเป็นจริงตามเงื่อนไข
 ตอบ 2. ถ้าข้อสรุปทั้งสองไม่เป็นจริงตามเงื่อนไข
 ตอบ 3. ถ้าข้อสรุปทั้งสองไม่สามารถสรุปได้แน่ชัด ว่าเป็นจริงหรือไม่เป็นจริงตามเงื่อนไข
 ตอบ 4. ถ้าข้อสรุปใดข้อสรุปหนึ่งเป็นจริง หรือไม่เป็นจริงหรือไม่แน่ชัด โดยไม่ซ้ำกับอีกข้อสรุปหนึ่ง

คำสั่ง ทำเงื่อนไขต่อไปนี้นำแล้วตอบคำถามข้อ 26-30

$$\text{เงื่อนไข } J > F < (A+C) > 2D$$

$$2A < O > K < T < F \quad (\text{ทุกตัวอักษรมีค่ามากกว่าศูนย์})$$

- ข้อ 26. ข้อสรุปที่ 1 $2A < T$
 ข้อสรุปที่ 2 $(A+C) > D$
- ข้อ 27. ข้อสรุปที่ 1 $T < J$
 ข้อสรุปที่ 2 $F < D$
- ข้อ 28. ข้อสรุปที่ 1 $J > (A+C)$
 ข้อสรุปที่ 2 $A > T$
- ข้อ 29. ข้อสรุปที่ 1 $O > A$
 ข้อสรุปที่ 2 $D < J$
- ข้อ 30. ข้อสรุปที่ 1 $C < 2D$
 ข้อสรุปที่ 2 $A > O$

คำสั่ง ทำเงื่อนไขต่อไปนี้นำแล้วตอบคำถามข้อ 31-35

ในการแข่งขันกีฬาแห่งหนึ่งมีนักกีฬาผู้แข่งขันทีม A ประกอบไปด้วย ปูย เก่ง เดช นิว และ ตุ่ม หลังจากการแข่งขันกีฬาเสร็จมีอาหารให้นักกีฬากิน 2 อย่าง ได้แก่ ข้าวผัด และมั๊กกะโรนี นอกจากนี้แล้วยังมีผลไม้อีก 3 อย่าง ได้แก่ มะละกอ แตงโม และสับปะรด ซึ่งการกินอาหารและผลไม้ทั้งหมดจะมีโต๊ะที่นั่งให้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- มีคนกินมะละกอเพียงคนเดียวและนั่งติดกับคนที่กินสับปะรด
- คนที่นั่งกินข้าวผัดจะนั่งสลับกับคนที่กินมั๊กกะโรนีทั้ง 5 คน
- ปูยนั่งโต๊ะเป็นคนแรกและอาหารที่กินคือข้าวผัด
- เดชกินมั๊กกะโรนีและนั่งถัดจากนิวซึ่งนั่งเป็นคนสุดท้าย
- อาหารที่กินแต่ละอย่างจะกินซ้ำกันไม่เกิน 3 คน
- เก่งกินแตงโมและนั่งติดกับตุ้ม
- ตุ่มกินสับปะรดและนั่งติดกับคนที่กินมั๊กกะโรนี

เงื่อนไข

- ข้อ 31. เงื่อนไขที่ 1. นิวกินข้าวผัด
 เงื่อนไขที่ 2. เก่งกินมั๊กกะโรนี
- ข้อ 32. เงื่อนไขที่ 1. คนที่กินมะละกอนั่งอยู่ตรงกลางระหว่างคนทั้งหมด

- เงื่อนไขที่ 2. มีคนกินมักกะโรนี 3 คน
- ข้อ 33. เงื่อนไขที่ 1. คนที่กินมะละกอจะนั่งติดกับคนที่กินแตงโม
เงื่อนไขที่ 2. ตุ่มนั่งเป็นคนที่ 3 (จากคนแรก) และกินข้าวผัด
- ข้อ 34. เงื่อนไขที่ 1. ปูยที่นั่งเป็นคนแรกกินแตงโม
เงื่อนไขที่ 2. มีคนที่กินสับปะรด 3 คน
- ข้อ 35. เงื่อนไขที่ 1. เดชกินผลไม้คือมะละกอ
เงื่อนไขที่ 2. จาก 5 คน คือ ปูย เก่ง เดช นิว และตุ้ม มีคนที่กินข้าวผัด 3 คน

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

ข้อ 36. คนจีนทุกคนเป็นคนขยัน คนขยันทุกคนเป็นคนซื่อสัตย์ คนซื่อสัตย์ทุกคนเป็นคนโอบอ้อมอารี ดังนั้น

1. คนจีนบางคนเป็นคนซื่อสัตย์
2. คนซื่อสัตย์บางคนเป็นคนโอบอ้อมอารี
3. คนจีนทุกคนเป็นคนโอบอ้อมอารี
4. คนโอบอ้อมอารีทุกคนเป็นคนขยัน

ข้อ 37. ถ้าจัตุรัสเป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่รูปนี้ไม่เป็นสี่เหลี่ยม ดังนั้น

1. รูปนี้อาจจะเป็นจัตุรัส
2. รูปนี้ไม่ใช่จัตุรัส
3. รูปนี้อาจจะมีเหลี่ยม
4. รูปนี้เป็นทรงกลม

ข้อ 38. คนไทยบางคนถ้าชอบเล่นการพนันแล้วจะถูกดำเนินคดี

ข้อความข้างต้นไม่สอดคล้องกับข้อใด

1. คนไทยทุกคนถ้าชอบเล่นการพนันแล้วจะไม่ถูกดำเนินคดี
2. คนไทยบางคนถ้าไม่ชอบเล่นการพนันแล้วจะไม่ถูกดำเนินคดี
3. คนไทยบางคนถ้าชอบเล่นการพนันแล้วจะไม่ถูกดำเนินคดี
4. คนไทยทุกคนถ้าไม่ชอบเล่นการพนันแล้วจะไม่ถูกดำเนินคดี

ข้อ 39. ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศขึ้นอยู่กับความร่วมมือระหว่างประชาชนกับรัฐบาล แม้รัฐบาลจะทุ่มเทงบประมาณในการพัฒนาประเทศไปเป็นจำนวนมากสักเพียงใด แต่หากขาดความร่วมมือของประชาชนแล้ว งบประมาณจำนวนมากดังกล่าวก็แทบจะไม่มีประโยชน์ ดังเช่นในอดีต ประเทศเวียดนามใต้ เมื่อครั้งสงครามเย็น แม้รัฐบาลจะได้รับเงินสนับสนุนจากประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อมาจัดสรรงบประมาณมากสักเพียงใด แต่คนประเทศขาดความร่วมมือส่งผลให้การพัฒนาไม่เกิดผล

ข้อความข้างต้นสอดคล้องกับข้อใด

1. ความล้มเหลวของการพัฒนาประเทศไม่ได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือระหว่างประชาชนกับ

รัฐบาล

2. ความล้มเหลวของการพัฒนาประเทศขึ้นอยู่กับความร่วมมือระหว่างประชาชนกับ

รัฐบาล

3. การขาดความร่วมมือระหว่างประชาชนกับรัฐบาลเป็นสาเหตุของความล้มเหลวในการพัฒนาประเทศ

4. การขาดความร่วมมือระหว่างประชาชนกับรัฐบาลเป็นสาเหตุของความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ

ข้อ 40. การพัฒนาชุมชนที่มีประสิทธิภาพจะต้องพัฒนาทั้งระบบ ทั้งการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและการพัฒนาขีดความสามารถในเทคโนโลยี นอกเหนือจากสิ่งอื่นใดในการพัฒนาจะต้องปลูกฝังจิตใจ จิตสำนึกให้แก่บุคลากรในองค์กรนั้นด้วย โดยให้ทุกคนตระหนักเสมอว่าองค์กรจะประสบความสำเร็จได้ด้วยพนักงานทุกๆ คน

ข้อความข้างต้นสอดคล้องกับข้อใด

1. การพัฒนาชุมชนที่ไม่มีประสิทธิภาพจะไม่พัฒนาทั้งระบบ
2. การพัฒนาชุมชนที่ไม่มีประสิทธิภาพจะพัฒนาทั้งระบบ
3. การพัฒนาชุมชนเพียงบางระบบจะทำให้การพัฒนานั้นไม่มีประสิทธิภาพ
4. การพัฒนาชุมชนเพียงบางระบบจะทำให้การพัฒนานั้นมีประสิทธิภาพ

คำสั่ง พิจารณาข้อความในตัวเลือกว่าข้อความใดเป็นลำดับที่ 1, 2, 3 และ 4 แล้วจึงตอบคำถามแต่ละข้อที่กำหนดให้

ข้อ 41. ข้อความใดเป็นลำดับที่ 2

1. ประกอบกันเป็นประเทศสมาชิก
2. ของประเทศต่าง ๆ
3. ประกอบด้วยคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งชาติ
4. คณะกรรมการโอลิมปิกสากล

ข้อ 42. ข้อความใดเป็นลำดับที่ 3

1. คนเป็นโรคกระเพาะควรดกกาแฟ
2. เพราะกาแฟอื่นจะกระตุ้น
3. จะยิ่งเพิ่มกรดในกระเพาะให้อักเสบมากขึ้น
4. การหลั่งน้ำย่อยในกระเพาะ

ข้อ 43. ข้อความใดเป็นลำดับที่ 4

1. ดัดแปรสภาพอากาศ
2. เพื่อให้เกิดฝน
3. เป็นกรรมวิธี
4. การทำฝนเทียม

ข้อ 44. ข้อความใดเป็นลำดับที่ 1

1. แร่ธาตุ
2. ปุ๋ยอินทรีย์
3. จะต้องประกอบด้วย
4. ครบทั้ง 13 ชนิดที่พืชต้องการ

ข้อ 45. ข้อความใดเป็นลำดับที่ 3

1. จึงขอสงวนสิทธิในการนำข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการ
2. มีการรักษาความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคล
3. ตามภารกิจของสำนักงาน ก.พ.
4. สำนักงาน ก.พ.

คำสั่ง พิจารณาเลือกข้อที่ใช้ภาษารัตนศิลป์และถูกต้องตามหลักภาษา

- ตอบ 1. ถ้าคำหรือกลุ่มคำที่ขีดเส้นใต้ทั้ง 3 กลุ่มคำถูกต้องตามหลักภาษา
- ตอบ 2. ถ้าคำหรือกลุ่มคำที่ขีดเส้นใต้เฉพาะ (ก) และ (ข) ถูกต้องตามหลักภาษา
- ตอบ 3. ถ้าคำหรือกลุ่มคำที่ขีดเส้นใต้เฉพาะ (ก) และ (ค) ถูกต้องตามหลักภาษา
- ตอบ 4. ถ้าคำหรือกลุ่มคำที่ขีดเส้นใต้เฉพาะ (ข) และ (ค) ถูกต้องตามหลักภาษา

ข้อ 46. การปิดเรื่อง หรือการจบเรื่องมีความสำคัญพอๆ กับการเปิดเรื่อง **เพราะ (ก)** จะต้องสร้างความประทับใจให้ผู้อ่านด้วยการสรุปความอย่างน่าสนใจ **ซึ่ง (ข)** ผู้เขียนสามารถเลือกการเปิดเรื่องได้ **หลากหลาย (ค)** นอกจากจะจบแบบสรุปความแล้ว ยังอาจจบเรื่องแบบคาดไม่ถึง แบบคลี่คลายประเด็นและแบบให้คิดไม่ถึง เป็นต้น

ข้อ 47. เที่ยงคืนเศษในห้วง **เหมันต์ฤดู (ก)** ช่างเป็นช่วงเวลาแห่งความเจียบงันเย็นเยือก สายลมริมทะเลบางแสน **พัดพา(ข)**เอาความเหน็บหนาวมาเยือน **ตามวัฏจักร (ค)** ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว

ข้อ 48. กลุ่มพัฒนาทางไกล สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. **หาก (ก)** ท่านที่ต้องการเพิ่มศักยภาพให้กับตนเองเข้าร่วมการ **เสริมปัญญา (ข)** กับการพัฒนาทางไกล ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ**เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ค)** (HRD: e-Learning)

ข้อ 49. ฉันรู้ว่าคำพูดของพ่อแม่ทุกคำที่พูดกับฉัน ถ้ามฉัน **เต็มไปด้วย (ก)** ความรักและห่วงใย บางครั้งฉันคิดว่า **ดีแล้ว (ข)** ที่บนโลกนี้มีคนถึงสองคนที่เป็นห่วงเราทุกลมหายใจ **แม่ (ค)** จะไม่แสดงออกก็ตาม

ข้อ 50. แรงผลักดันจากคนตัวเล็กๆ ในสังคมมีความสำคัญอย่าง **ยิ่งยวด (ก)** เพราะจะทำให้สามารถมองเห็นถึงปัญหาและช่องทางในการแก้ไขที่เป็นจริงได้มากกว่าการรอให้เวทยามาเป็นผู้ **โปรดปราน (ข)** ซึ่งไม่รู้ว่าจะมีมาถึงวันใดหรือต่อให้มาถึงก็ไม่รู้ว่าจะแก้ไขไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ **ได้อย่างไร (ค)** ในระยะยาวหรือไม่

คำสั่งให้อ่านและทำความเข้าใจบทความหรือข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 51-57

ข้อ 51. กรมการค้าภายในเชื่อว่าภาวะการณ์ขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตครั้งนี้คงจะไม่กระทบกระเทือน ประชาชนผู้บริโภคมากนัก เพราะปริมาณน้ำมันพืชที่มีอยู่ในสต็อกในขณะนี้ยังมีพอเพียงกับความต้องการในประเทศ

ข้อความข้างต้นตีความได้อย่างไร

1. ปริมาณน้ำมันพืชในอนาคตจะลดลง
2. ความต้องการน้ำมันพืชในประเทศมีไม่มากนัก
3. วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำมันพืชกำลังขาดแคลน
4. กรมการค้าภายในมีหน้าที่สำรวจตลาดน้ำมันพืช

ข้อ 52. ประเทศที่มีประชาชนด้อยการศึกษานิยมใช้วิธีเลือกผู้แทนไปออกความเห็นในสภาแต่ประเทศที่เจริญที่พลเมืองมีการศึกษานั้น ยังนิยมให้ประชาชนแสดงประชามติตัดสินใจในปัญหาสำคัญ

ข้อความข้างต้นตีความได้อย่างไร

1. ประเทศที่มีพลเมืองมีการศึกษาจะไม่มีทางเลือกผู้แทน
2. ประเทศที่ประชาชนด้อยการศึกษาจะใช้วิธีการแสดงประชามติไม่ได้
3. ในการตัดสินใจปัญหาบางเรื่องประชามติดีกว่าการให้ผู้แทนออกเสียง
4. พลเมืองที่มีการศึกษาดีจะแสดงความคิดเห็นได้ดีกว่าผู้แทนที่ออกความคิดเห็นในสภา

ข้อ 53. สาเหตุของการเกิดนิวเป็นเรื่องที่ยังไม่มีใครสามารถบอกได้แน่นอนว่าอะไรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เท่าที่พบพอบอกได้ว่าอะไรบางอย่างที่อาจจะจะเป็นสาเหตุส่งเสริมทำให้เกิดนิวได้

ข้อความข้างต้นตีความได้อย่างไร

1. นิ้วไม่ได้เกิดจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งโดยเฉพาะ
2. สาเหตุของการเกิดนิ้วเท่าที่พบนั้นเป็นสาเหตุที่แท้จริง
3. สาเหตุที่ส่งเสริมทำให้เกิดนิ้วนั้นยังไม่มีใครบอกได้แน่นอน
4. สิ่งที่เป็นสาเหตุส่งเสริมทำให้เกิดนิ้วมีหลายอย่าง

ข้อ 54. จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน 3 คน ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

ข้อความข้างต้นตีความได้อย่างไร

1. แต่ละเขตเลือกตั้งจะมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่น้อยกว่า 3 คน
2. แต่ละจังหวัดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน 3 คน
3. จังหวัดที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน 3 คน ให้มีเขตเลือกตั้งเดียว
4. จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเกณฑ์ในการแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ 55. เท่าที่ผ่านมาในอดีตนั้นหนังสือภาพสำหรับเด็กที่ผลิตและเขียนโดยคนไทยมีน้อยมากจะมีอยู่บ้างก็เป็นประเภทการ์ตูนซึ่งมีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับวัยเด็ก

ข้อความข้างต้นตีความได้อย่างไร

1. ในอดีตที่ผ่านมาไม่มีหนังสือการ์ตูนที่เขียนโดยคนไทย
2. หนังสือภาพสำหรับเด็กที่ไม่ใช่การ์ตูนยังไม่เคยมีคนไทยผลิต
3. หนังสือที่ผลิตสำหรับเด็กเรียกว่าหนังสือการ์ตูน
4. คนไทยส่วนใหญ่ผลิตหนังสือภาพสำหรับเด็ก

ข้อ 56. การศึกษาในปัจจุบันเป็นการเตรียมคนเพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ โรงเรียนในปัจจุบันทำหน้าที่แทนครอบครัวซึ่งก็เป็นไปตามสภาพของ เศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

สาระสำคัญของข้อความข้างต้นคือข้อใด

1. ในปัจจุบันการศึกษาทั่วไปกระทำเฉพาะในโรงเรียน
2. แต่เดิมการศึกษากระทำกันในเฉพาะครอบครัว
3. สภาพเศรษฐกิจและสังคมมีผลกระทบต่อคุณภาพของเยาวชน
4. ปัจจุบันโรงเรียนมีหน้าที่อบรมคนให้เป็นคนดีมีความสามารถ

ข้อ 57. ในภาษาไทยมีคำว่า “บัณฑิตย” อีกคำหนึ่งแปลว่าความเป็นบัณฑิต คำนี้ไม่ค่อยใช้โดด ในภาษาไทยมักจะใช้กับคำอื่นในรูปของคำสมาส เช่น ราชบัณฑิตยสถาน เนติบัณฑิตยสถาน เป็นต้น

สาระสำคัญของข้อความข้างต้นคือข้อใด

1. บัณฑิตยมักใช้ในความหมายที่เกี่ยวกับสถานที่
2. บัณฑิต และบัณฑิตยมีการใช้และความหมายแตกต่างกัน
3. คำที่อ่านว่า บัน-ดิด มักใช้คู่กับคำอื่นในรูปของคำสมาส
4. บัณฑิตใช้โดดๆ ได้ แต่บัณฑิตยใช้โดดไม่ได้